

Mødet den 28. August 1913.

Fraværende: Marthin Hansen, Harald Jensen, Lehmann og Magnus Nielsen.

1. Meddelelse om at følgende Sager i Sommerferien er afgjort ved skriftlig Votering:
 - a. (J. Nr. 262—1913). Indstilling fra Brolægningsudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage Udførelsen af **Murerarbejdet ved Opførelsen af Kloakpumpestationen** samt Opsynsmandsboligen til Br. Severinsen for 21450 Kr. Indstillingen vedtoges.
 - b. (J. Nr. 263—1913). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om efter afholdt Licitation at overdrage Leveringen af **Brændsel til Kommunens Forbrug** i Tiden fra 1. Juli 1913 til 30. Juni 1914 til følgende: Saltværks-Cinders til Aarhus Salt- og Cindersfabriker; Westfalske Cinders, Optændingsbrænde, Tørv og Bøgebrænde til Chr. V. Christensen; Birkebrænde til Kulhandler Søren Jensen. Indstillingen vedtoges.
 - c. (J. Nr. 259—1913). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende et Andragende fra Enkefru Lund om Tilladelse

til at anbringe fremspringende **Udstillingsvinduer** i Stueetagen paa Ejendommen Søndergade Nr. 56, Hjørnet af Østergade.

Indstillingen vedtoges.

- d. (J. Nr. 264—1913). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende **Indretning af et offentligt Pissoir** paa Hjørnet af Store og Lille Dynkarken. Indstillingen vedtoges.

- e. (J. Nr. 266—1913). Indstilling fra Skoleudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage **Glarmesterarbejdet ved Borgerskolen i Samsøgade** til A. C. Laursen, Randers, for 3935 Kr. 90 Øre.

Indstillingen vedtoges.

- f. (J. Nr. 267—1913). Indstilling fra Skoleudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage **Murerarbejdet ved Opførelsen af Udhusbygningerne ved Skolen i Samsøgade** til Br. Knudsen, Aarhus, for 5290 Kr.

Indstillingen vedtoges.

- g. (J. Nr. 268—1913). Indstilling fra Skoleudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage **Tømrerarbejdet ved Opførelsen af Udhusbygningerne ved Skolen i Samsøgade** til N. C. Christensen, Aarhus, for 2373 Kr.

Indstillingen vedtoges.

Til Efterretning.

2. Meddelelse om at følgende Sager i Sommerferien er ekspederede af Formanden:

- a. (J. Nr. 15⁷—1913). Andragende fra Glasmager Gottfred Holger Leonhard Schrøder om dansk **Indfødsret**.

Anbefaledes.

- b. (J. Nr. 15⁸—1913). Andragende fra Glasmager Rino Valdemar Schrøder om dansk **Indfødsret**.
Anbefaledes.

- c. (J. Nr. 15⁹—1913). Andragende fra Købmand Anton Christian Boisen om dansk **Indfødsret**.
Anbefaledes.
- d. (J. Nr. 15¹⁰—1913). Andragende fra Ingeniør J. H. H. G. Sardemann om dansk **Indfødsret**.
Anbefaledes.
- e. (J. Nr. 15¹¹—1913). Andragende fra Rekrut Rasmus Peder Rasmussen om dansk **Indfødsret**.
Anbefaledes.
- f. (J. Nr. 15¹²—1913). Andragende fra Rekrut Karl Tyge Mortensen om dansk **Indfødsret**.
Anbefaledes.
- g. (J. Nr. 274—1913), Andragende fra Kommune­lærerinde Fru Caroline Bruun om **Afsked med Pension** fra 1. November d. A. at regne.
Anbefaledes.
- h. (J. Nr. 15¹⁶—1913). Andragende fra Enke Petronella Jakobsen, født Olsdatter, om dansk **Indfødsret**.
Anbefaledes.
- i. (J. Nr. 24⁵—1913). Andragende fra Axel Bol­drup Nielsen om **Fuldmyndighedsbevilling**.
Anbefaledes.
3. (J. Nr. 162—1913). Indenrigsministeriets Sam­tykke til at **Kommunen overtager Garantien for et af Aarhus Teater optaget Laan** paa 55000 Kr.
Til Efterretning.
4. (J. Nr. 277—1913). Cirkulære af 8. Juli 1913 fra Kirke- og Undervisningsministeriet angaaende **Be­handling af Sager om Anlæg og Udvidelse af Kirkegaardene**.
Til Efterretning.
5. (J. Nr. 279—1913). Bekendtgørelse af 4. Juli 1913 fra Indenrigsministeriet om **Antallet af Valg­mændene i Købstæderne**.
Til Efterretning.

6. (J. Nr. 253—1913). **Marselisborg Skoles Regnskab** for 1912—13.

Til Efterretning.

7. (J. Nr. 23⁵—1913). Beretning om **Kødkontrollen** i Januar Kvartal 1913.

Til Efterretning.

8. (J. Nr. 410—1913). Skrivelse fra Kirke- og Undervisningsministeriet om **Udbetaling af Statstilskud i Henhold til Lov af 29. Marts 1904 § 33** i Forhold til et Laanebeløb paa 18400 Kr. i Anledning af Opførelsen af Gymnastiksal ved Skolerne i Frederikshallé og Valdemarsgade og Indretning af et Sløjdløkkale i Skolen i Ny Munkegade.

Til Efterretning.

9. (J. Nr. 23⁶—1913). Beretning om **Alderdomsunderstøttelsen** i 1912—13.

Til Efterretning.

10. (J. Nr. 299—1914). Skrivelse fra Indenrigsministeriet om Afholdelse af **Suppleringsvalg til Folketinget i Aarhus Amts 2. Valgkreds** den 9. September d. A.

Til Valgbestyrelse valgtes: Formanden, Jakob Jensen, Moustén, J. C. Petersen, Niels Jensen, P. Petersen, Christensen, Kjeld Sørensen, Magnus Nielsen og P. Jensen.

11. Til Suppleanter til **Udvalget for Rigsdagsvalglisteres Affattelse** valgtes Simonsen og Carl Laurssen.

12. (J. Nr. 69—1913). **Politikassens Regnskab** for 1912.

Fra Simonsen, der havde gennemset Regnskabet, forelaa Indstilling om at tage dette til Efterretning.

Til Efterretning.

13. (J. Nr. 181—1913). **Ligningskommissionens Nedsættelser (II) i Hovedligningen** for 1913—14.

Til Efterretning.

14. (J. Nr. 196—1913). Fra **Aarhus-Randers elektriske Jernbane** forelaa følgende Skivelse:

»Under 19. d. M. har Ministeriet for offentlige Arbejder meddelt Selskabet, at Kommissarius ved Jernbaneanlæg i Jylland er bemyndiget til at afholde en Besigtigelse til Fastsættelse af Stationernes Beliggenhed og Banens Indførelse i Aarhus og Randers, og Kommissarius meddeler, at Ministeriet har beskikket Landinspektør Birk i Hjørring til at fungere som ledende Landinspektør ved Anlægget af Aarhus-Randers elektriske Jernbane«.

Formanden forelagde Skrivelsen samt oplæste en fra Kommissarius indløbet Skrivelse, hvoraf det fremgik, at den ommeldte Besigtigelse i nær Fremtid vilde finde Sted, og hvori Byraadet anmodedes om at ville vælge 2 Mænd til at deltage i Besigtigelses- og Ekspropriationskommissionens Forhandlinger.

Mikael Johansen ønskede at henlede de 2 Medlemmers Opmærksomhed paa, at det, da Aarhus Byraad i 1909 vedtog at bevilge den første Million som Garantikapital, udtrykkeligt var paa Betingelse af, at der, hvis der blev en Station paa Christiansbjerg, enten skulde føres en Sidelinie derfra til den nordre Bydel ved Vennelyst eller skabes en Forbindelse derved, at Sporvejen blev forlænget op til Christiansbjerg. Dette Forhold burde Kommissarius gøres opmærksom paa ved Besigtigelsesforretningen og ligeledes paa, at der utvivlsomt var overvejende Stemning for ikke at faa Banens Endestation henlagt i Mølleengen, men derimod i den nordre Bydel.

P. Petersen mente, at der trængtes til at røres ved hele denne Sag, da det saa ud til, at Banebestyrelsen vilde lade Hemmelighedens Slør hvile over det hele. Selv om Bestyrelsen fandt det opportunt at negligere Repræsentantskabet, skulde Byraadet ikke lade sig negligere. I det hele taget burde Sagen føres ud fra den lyssky Tilværelse, der hidtil havde præget Projektet. Dersom man ikke fik en Station i den nordre Bydel, vilde Banen komme til at gøre mere Skade end Gavn, og navnlig vilde den nordre Bydel, der dog lige saa vel som den øvrige By skulde være med til at betale, komme til at lide Skade.

Jakob Jensen fandt Hr. P. Petersens Udtalelser meget skarpe overfor Banebestyrelsen og det saa meget mere, som Hr. P. Petersens Partifælle, Hr. Magnus Nielsen var Medlem af Bestyrelsen. Hr. P. Pedersen havde gennem Hr. Magnus Nielsen let ved at faa at vide, hvad der skete, men det syntes altsaa, som om der ikke var ret megen Forbindelse mellem de to Herrer. Iøvrigt havde Bestyrelsen intet foretaget sig ud over, hvad Repræsentantskabet havde besluttet. Siden 1. April var der overhovedet intet sket med Banen. De to Mænd, der skulde vælges, skulde kun være med til at bestemme Jordprisen, hvorimod et af Byraadet i sin Tid nedsat Udvalg skulde være med til at træffe Bestemmelse om Banens Indførelse i Aarhus. Naar Hr. Mikael Johansen nu havde draget Spørgsmaalet om Sidelinien frem for aabne Døre, vilde Taleren, selv om det ogsaa derved skulde blive mindre let for Byraadet at føre sin Sag igennem, gøre opmærksom paa, at ældre Medlemmer af Bestyrelsen sagde, at der aldrig havde foreligget nogen Meddelelse for dem om det, der stod i Byraadets Forhandlingsprotokol angaaende de af Byraadet stillede Betingelser. Taleren hældede for

sin Part til den Anskuelse, at der aldrig var tilgaaet Bestyrelsen nogen officiel Meddelelse i saa Henseende, og Sidelinien var da heller ikke omtalt i Eneretsbevillingen. Maaske var der derfor intet at gøre ved dette Forhold nu; men Taleren skulde dog gøre alt for at faa denne Sidelinie, hvis Terrænforholdene i det hele taget tillod den. Byens egen Ingeniør havde undersøgt Forholdene og mente, at Stigningsforholdene var saaledes, at Linien var umulig. Var dette Tilfældet, var der intet sket ved, at Sagen i sin Tid var blevet glemt.

N. J o h. L a u r s e n kunde ikke tiltræde Hr. Jakob Jensens Formodning om, at det skulde være for sent at drage Spørgsmaalet om Forbindelsen mellem Stationen paa Christiansbjerg og den nordlige Bydel frem, idet dette Spørgsmaal var blevet draget frem i god Tid. Taleren havde selv været medvirkende til, at Forbindelsen blev gjort til en Betingelse for Bevillingen af Byraadets Garanti. Antagelig havde Banebestyrelsen ogsaa nu en Del Interesse i at være i god Overensstemmelse med Byraadet, eftersom Bestyrelsen sikkert ikke var saaledes over Vanskelighederne, at den ikke skulde bryde sig om, hvad Aarhus Byraad vilde. Taleren vidste ikke, hvilken officiel Meddelelse der var tilgaaet Bestyrelsen om Byraadets Betingelser, men han var sikker paa, at dens Formand vidste udmærket Besked derom, eftersom han flere Gange havde forhandlet med Taleren om disse Betingelser.

M i k a e l J o h a n s e n vidste meget vel, at de to Mænd, Byraadet nu skulde vælge, skulde være Taksatorer, men da det vel næppe kunde ændres, naar Besigtigelseskommissionen og Kommissarius havde bestemt Stationernes Beliggenhed, havde han ønsket at gøre opmærksom paa Byraadets Betingelser, for at de kunde blive fremhævet over-

for Kommissarius, da det, der var ført til Protokols, selvfølgelig maa respekteres. Det var blevet sagt Taleren, at man vilde se at komme uden om denne Sidelie, saa det glædede ham, at Hr. Jakob Jensen vilde gøre alt for, at den kunde blive til Virkelighed. Iøvrigt kunde Taleren heller ikke tænke sig, at noget Medlem af Byraadet vilde være med til at fastholde den meget store Garantitegning, uden at Forudsætningerne for den skulde opfyldes. At det skulde være for sent at fremdrage Sagen, kunde ikke være Tilfælde. Taleren anmodede Formanden om at gøre alt muligt for, at Byraadets Beslutning kunde blive overholdt.

P. J e n s e n spurgte Formanden, om Byraadets Betingelser for Garantitegningen blev præciseret i den Skrivelse, hvori Byraadets Beslutning blev meddelt Banens Forretningsudvalg.

F o r m a n d e n oplyste, at det var en foreløbig Besigtigelse til Fastsættelse af Banens Indførelse i Aarhus og Randers, det nu drejede sig om, og at den egentlige Besigtigelse senere vilde finde Sted. Med Hensyn til hvad der i sin Tid var blevet meddelt Banens Forretningsudvalg angaaende Byraadets Betingelser, bemærkede Taleren, at han ikke havde nogen Skrivelse ved Haanden, og at han ikke erindrede, om der overhovedet var blevet udvekslet Skrivelser herom, men at han antog, at der straks efter Byraadets Beslutning var blevet givet Meddelelse derom paa et Møde i Banens Forretningsudvalg. I hvert Fald var Sagen ofte blevet omtalt i det daværende Forretningsudvalg, saaledes at der ingen Tvivl kunde være om, at dette var klar over Byraadets Betingelser for Garantitegningen. Taleren henstillede at vælge to Mænd af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

J a k o b J e n s e n havde ikke været i Aarhus, da Garantitegningen paa en Million blev vedtaget, og kunde derfor vare sig imod, at han skulde være Skyld i Bestemmelsen om, at Stationen skulde lægges i Mølleengen. Taleren tvivlede vedblivende meget om Muligheden af at faa en Sidelinie ført ned til Vennelyst efter den Ordlyd, Koncessionen havde, og ligeledes tvivlede han om, at Banebestyrelsen vilde faa Penge tilovers til denne Linie. Landstingsmand P. Nielsen havde i sidste Bestyrelsesmøde hævdet, at der aldrig havde været forelagt Bestyrelsen noget skriftligt om denne Linie, og at Betingelserne for Byraadets Garantitegning derfor ikke var kommet med i Koncessionen. Hvorvidt dette var rigtigt, kunde Taleren ikke vide noget om. Skulde der anlægges Sidebaner til den elektriske Bane, skulde det sanktioneres af alle de interesserede Kommuner og Ministeren, saa der var langt igen, inden der kunde blive Tale om at anlægge en Linie fra Christiansbjerg til Vennelyst. Taleren henstillede ikke at drøfte dette Spørgsmaal nu, men at give Tid og se, hvorledes det hele faldt ud.

P. J e n s e n havde ikke faaet noget Svar paa sit Spørgsmaal til Formanden og ønskede derfor at vide, om Borgmester Drechel som Byraadets Formand havde tilstillet Baneudvalgets Formand Borgmester Drechel officiel skriftlig Meddelelse om Ordlyden af Byraadets Beslutning af 23. Oktober 1909. Taleren oplæste dernæst følgende:

»Det vedtoges at tilbyde til Anlægget af en elektrisk Bane fra Aarhus til Randers at yde en Garanti — under Forbehold af Indenrigsministeriets Sanktion — til Beløb: 1 000 000 Kr. paa Vilkaar, at Linien føres fra Vejlbj by over Christiansbjerg og Byens Markjorder til Mølleengen, at Ba-

nen forpligtes til, hvis Sporvejslinien ikke føres til Christiansbjerg, da at føre et Sidespor fra Christiansbjerg til Byen efter nærmere Overenskomst med Hensyn til Endepunktet, og at ingen Sidelinie til Banen indtræder i Driftsfællesskab med denne uden Aarhus Byraads Samtykke.»

Formanden bemærkede, at Byraadets Beslutning i sin Tid var blevet omtalt i det paafølgende Møde i Baneudvalget. Taleren troede ikke, der den Gang var blevet vekslet Skrivelser, da man nøjedes med paa Møderne at meddele de forskellige Betingelser, Kommunerne stillede. Taleren kunde ikke se, at Koncessionen indeholdt noget imod, at der blev lagt et Spor til Venne-lyst.

Mikael Johansen havde ligesom Hr. Jakob Jensen været fraværende ved Mødet den 23. Oktober 1909. Samtlige Byraadets Medlemmer havde imidlertid Ansvar for, at Raadets Beslutninger blev overholdt. Naar Offentligheden fik at vide, at man ikke agtede at overholde de af Byrådet stillede Betingelser for Garantitegningen, vilde der aldeles sikkert rejse sig en saa kraftig Stemning mod Banen, at man blev nødt til at tage Hensyn dertil. Dersom det var en Forglemmelse, at Betingelserne ikke var kommet i Koncessionen, maatte vedkommende Udvalg bære Skylden.

Jakob Jensen vidste ikke, hvem Hr. Mikael Johansen talte om, der vilde unddrage sig at være med til at hævde Byraadets Beslutning. Taleren havde i hvert Fald for sit Vedkommende gjort opmærksom paa, at han vilde gøre alt muligt for at faa Linien til Vennelyst.

Møller følte sig noget beroliget ved Formandens Oplysning om, at Byraadets Betingelser var blevet fremført paa Baneudvalgets Møder.

Saa længe man ingen Penge havde til at bygge Banen for, kunde man vist godt vente med hele denne Forhandling. Man vidste, at det var vedtaget, at der skulde forhandles med det engelske Selskab, men saa længe der ingen Forhandling blev ført, blev det heller intet til med Banen. Dersom Betingelserne for Garantitegningen ikke blev opfyldt, gjaldt Tegningen selvfølgelig ikke. Skulde Sidebanen til Vennelyst være uigennemfærlig af tekniske Grunde, var det maaske muligt at opnaa Forbindelsen ved en Forlængelse af Sporvejen.

N. J o h. L a u r s e n mente, at man maatte gaa ud fra, at Baneselskabet vilde overholde de Betingelser, der var stillet, og at der baade hos Banens Repræsentantskab og Bestyrelse maatte forudsættes god Villie i saa Henseende, da det var en Livsbetingelse for Baneselskabet at staa i godt Forhold til de interesserede Kommuneraad. Taleren formodede, at der i Koncessionens Bestemmelser om Sidespor ikke var tænkt paa Sidesporet til Vennelyst, men paa den Stikbane til Hornslet, som der i sin Tid var saa stærk Tale om. I . . . Modsætning til Hr. Møller mente Taleren, at nærværende Forhandling ikke var overflødig, da Banens Retning netop var en Forudsætning for en Forhandling med det engelske Selskab, og det saaledes var heldigt, at alle Parter var klar over, hvorledes det hele forholdt sig.

J a k o b J e n s e n mente, at de Herrer Mikael Johansen og P. P etersen som Medlemmer af Banens Repræsentantskab maatte lægge deres Indflydelse i Vægtskaalen for at faa Forholdet angaaende Sidelinien til Vennelyst ordnet. Koncessionens Bestemmelser angaaende Sidelinier sigtede ikke til Hornsletlinien, men udtalte sig i al Al-

mindelighed om Sidelinier. Det var helt morsomt at høre Hr. Møller tale, som om Banen slet ikke blev til noget, da det dog var en Kendsgerning, at Banen vilde komme, og Pengene kunde næppe blive vanskelige at skaffe, idet et Aarhus Pengeinstitut var villigt til at skaffe de fornødne Midler. Der var vel truffet Bestemmelse om, at der skulde forhandles videre med det engelske Selskab, men man kunde dog vel næppe tænke sig, at nogen vilde være med til at bortforpagte Banen til Englænderne paa de Betingelser, der nu forelaa. Taleren havde hørt noget om, at det engelske Selskab tidligere havde villet give en Del mere, men at det ved dansk Indflydelse havde sat Betingelserne noget ned.

Formanden syntes ikke, man skulde komme for langt ind paa at omtale Forhandlingerne.

Jakob Jensen skulde, da Formanden nu afbrød ham, omtale det paagældende Forhold paa andet Sted.

P. Jensen havde det gjort ondt at erfare, at Byraadets Beslutning om at tegne en Milliongaranti var blevet ganske betingelsesløst meddelt Baneudvalget. Dette var en Utilbørlighed. Betingelserne maatte hævdes, ellers maatte man kunne fragaa Garantitegningen.

Formanden bemærkede, at det var ganske urigtigt, at Byraadets Garantitegning var blevet meddelt betingelsesløst.

Møller kunde ikke se, at det var en Kendsgerning, at Banen vilde komme. Foreløbig var det vedtaget, at Kommunerne ikke selv skulde bygge Banen, og saa skulde de vel heller ikke selv skaffe Pengene.

Mikael Johansen vilde, da der syntes at være Tvivl om, hvorledes Meddelelsen om By-

raadets Beslutning var blevet givet, opfordre Formanden til at sende tre Udskrifter af Forhandlingsprotokollen for Mødet den 23. Oktober 1909 til Kommissarius og Formændene for Banens Bestyrelse og Repræsentantskab.

Formanden udtalte, at det vilde være tilstrækkeligt at sende en Udskrift til Besigtigelseskommissionen.

Skrivelsen toges til Efterretning. Til at indtræde i Besigtigelseskommissionen valgtes Harald Jensen og Møller.

15. (J. Nr. 124—1913). Indstilling fra Udvalget for Byens og Omegns Forskønnelse angaaende **Opførelse af en Stald- og Materialbygning i den botaniske Have.**

Kjeld Sørensen erindrede om, at man for 3—4 Maaneder siden havde vedtaget at opføre en Stald- og Redskabsbygning i Haven ved Vesterbro, og om at Udvalget var fremkommet med 2 Forslag, et fra Udvalgets Flertal om at bruge Frans Hansens gamle Hus og et fra dets Mindretal Hr. P. Jensen om at rejse en ny Bygning. Flertallet foreslog at bruge Frans Hansens Hus, fordi dette vilde passe ind i den for Haven udarbejdede Plan, og Komiteen for Bevarelse af den gamle Borgmestergaard saa da ogsaa saaledes paa det, at skulde der rejses et nyt Hus, burde det lægges et saadant Sted hen, at det ikke kunde komme til at genere alt det andet, der tilsigtedes rejst i Haven. Da Udvalgets Forslag sidst blev behandlet i Byraadet, havde Hr. Magnus Nielsen ment det rigtigst at lade Komiteen se lidt nærmere paa Sagen. Dette var nu sket, og Komiteen havde sendt en Skrivelse, hvorefter det fremgik, at den helst ønskede det gamle Hus bevaret til Museum, men ikke havde noget at indvende imod,

at det blev benyttet til Redskabshus, da der var Museumsplads nok endda. Ud over dette forelaa der intet nyt i Sagen, idet Udvalgets Flertal fremdeles ønskede at benytte Frans Hansens Hus til Stald- og Redskabsrum, medens dets Mindretal, Hr. P. Jensen vedblivende ønskede et nyt Hus opført.

M i k a e l J o h a n s e n spurgte, om hele Komiteen var enig i den af Hr. Kjeld Sørensen meddelte Anskuelse.

K j e l d S ø r e n s e n mente, at man af Komiteens Skrivelse maatte gaa ud fra, at Komiteen var enig.

F o r m a n d e n antog, at Komiteen var enig i den Anskuelse, der var udtalt i Skrivelsen.

P. J e n s e n fastholdt, at Frans Hansens gamle Hus kun egnede sig daarligt til at indrettes til Stald- og Redskabshus. Assurancen vilde ogsaa blive for dyr, hvis det gamle Hus skulde bruges til Furage. Derimod egnede det sig fortrinligt til Haandværkermuseum, saa det vilde sikkert være mest formaalstjenligt at give et Tilskud til, at det blev indrettet til et saadant. Komiteen ønskede i dette Øjemed 2000—2500 Kr., men man kunde vel nok nøjes med at give 1500 Kr.

M i k a e l J o h a n s e n vilde, som Sagen nu laa, stemme for Flertallets Indstilling.

P. P e t e r s e n ønskede helst, at man blev fri for Frans Hansens Bygning, der kun var noget gammelt Ragelse, som det ikke kunde betale sig at ofre noget paa.

P. J e n s e n erindrede om, at Flertallets Indstilling gik ud paa at akceptere Arkitekt Kühnells Plan om at benytte det gamle Hus til Stald- og Materialhus, men at Komiteens sidste Erklæring gik ud paa, at man helst vilde indrette Huset til

Museum, dog at man i saa Fald maatte have et Tilskud. Det heldigste var imidlertid, at man bad Komiteen passe Opførelsen af de gamle Bygninger og lod de kommunale Institutioner passe sig selv. Taleren vilde fastholde sit Forslag om at bygge et nyt Hus til Stald- og Redskabshus og vilde yderlig foreslaa at bevilge 1500 Kr. til Opførelse af den gamle Bygning til Museum.

Formanden bemærkede, at Komiteen kun kunde opgive den oprindelige Plan om at faa den gamle Bygning rejst og indrettet til Stald- og Redskabshus, hvis den kunde faa et Tilskud paa 2000 Kr. Naar Hr. P. Jensen nu foreslog at give et mindre Beløb, maatte Taleren gøre opmærksom paa, at Komiteen ikke kunde begynde en ny Indsamling igen, og at man ikke saaledes kunde prutte den ned.

Kjeld Sørensen erindrede om, at Komiteens første Ønske gik ud paa at anvende det gamle Hus til Stald- og Redskabshus. I Byraadet faldt der saa Udtalelser om, at Komiteen mulig kunde faa Huset til Museum alene, og den Slags Overbud var det naturligvis vanskeligt for en Komite at staa for. Det vilde have været ønskeligt, om man i Udvalget havde talt noget mere om Tilskudets Størrelse, men det havde Hr. P. Jensen ikke villet være med til. Komiteen saa noget ganske andet i Frans Hansens Hus end Hr. P. Petersen, og det havde Taleren rettet sig efter. Det afgørende var, at der engang var lagt en Plan for Haven, og at det gamle Hus passede ind i den.

Udvalgets Flertals oprindelige Indstilling angaaende Frans Hansens Hus' Benyttelse til Stald- og Redskabshus vedtoges.

16. (J. Nr. 138—1913). Andragende fra Grundejere og næringsdrivende om **Tilbagekaldelse af Forbudet mod Cyklekørsel i den nederste Del af Ny Munkegade.**

Formanden forelagde Andragendet med Bemærkning om, at man havde vedtaget Forbudet, men at en Del Grundejere og næringsdrivende nu ønskede det ophævet.

Jakob Jensen vilde, da Sagen forelaa ganske som sidst, og da han godt kunde forstaa, at Forbudet kunde genere Beboerne, stemme for, at det blev ophævet.

Mousten bemærkede, at det, da Forbudet blev vedtaget, blev sagt, at Grundejerne ønskede det. Da det nu viste sig, at dette ikke var Tilfælde, vilde Taleren stemme for, at Forbudet ikke blev opretholdt.

Sagen udsattes.

17. (J. Nr. 275—1913). Andragende fra **Taksameter-Automobilforeningen** for Aarhus om Fritagelse for den maanedlige Afgift af 5 Kr. pr. Vogn.

Overensstemmende med Brolægningsudvalgets Indstilling vedtoges det ikke at bevilge Andragendet.

18. (J. Nr. 312—1913). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om, at den ny Forbindelsesgade fra Klostergade til Nørrealles over Handels- og Kontoristforeningens Grund benævnes **Klosterport.**

Indstillingen vedtoges.

19. (J. Nr. 310—1913). Indstilling fra Skoleudvalget om, at det i Aaret 1912—13 ved Skolemulkter indkomne Beløb, 330 Kr., udbetales til Foreningen »**Kunsten i Skolen**«.

Indstillingen vedtoges.

20. (J. Nr. 3—1913). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** paa Skolevæsenets, Fattigvæsenets, Alderdomsunderstøttelsens og Vandværkets Budgetter for 1912—13.

Overgik til 2. Behandling.

21. (J. Nr. 3—1913). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** paa Havnens Budget for 1912—13.

Indsendes til Ministeriet for offentlige Arbejder.

22. (J. Nr. 280—1913). Andragende fra Jydsk Atletikforbund om **Bevilling af et Tilskud til Præmier til den 7. nationale Mesterskabsdag** den 31. d. M.

100 Kr. bevilgedes.

23. (J. Nr. 22⁵—1913). **Købekontrakt** med Murermester M. Leth angaaende en Marselisborggrund. Godkendtes.

24. (J. Nr. 22⁶ og ⁷—1913). To **Købekontrakter** med Kæmnerassistent Redsted angaaende 2 Villagrunde ved Strandvejen.

Godkendtes.

25. (J. Nr. 313—1913). Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa nyt Udkast til **Overdragelsesdokument paa den til »Kvindehjælpen« skænkede Grund** ved Trøjborgvejs Forlængelse, idet der efter Foreningens Ønske var foretaget et Par mindre Ændringer i det oprindelige Dokument.

Godkendtes.

26. (J. Nr. 2⁴²—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** med Hensyn til Ejendommen Studsgade Nr. 24.

Anbefaledes paa de af Bygningskommissionen foreslaaede Vilkaar.

27. (J. Nr. 1¹⁷—1913). Andragende om Approbation paa **Udstykningsplan** for Matr. Nr. 741 a af Bygrundene fra Marselisborg.

Anbefaledes.

28. (J. Nr. 1¹⁸—1913). Andragende om Approbation paa **Udstykningsplan** for Matr. Nr. 723 a af Bygrundene fra Marselisborg.

Anbefaledes.

29. (J. Nr. 311—1913). Andragende fra Foreningen »Dansk Arbejde«s Aarhusafdeling om et Tilskud paa 2000 Kr. til Afholdelse af Udgiften ved »**Den danske Uge**«s forskellige Arrangementer.

F o r m a n d e n skulde ganske henstille til Byraadets Overvejelse, om der skulde gives et Tilskud til »Den danske Uge«.

M i k a e l J o h a n s e n anbefalede varmt at bevilge det forholdsvis lille Beløb. Det var en udmærket Sag, »Dansk Arbejde« arbejdede for, og man vilde ved at støtte Foreningen gavne sin By, ja hele Landet, idet man støttede baade Arbejderne og de næringsdrivende.

P. J e n s e n var ikke uvillig til at mene, at det var godt at støtte Hjemmemarkedet, men syntes ogsaa, at Kommunen havde bidraget ikke saa lidt i den Henseende ved det store Tilskud, den havde givet til Landsudstillingen i 1909. Det forekom derfor Taleren, at »Dansk Arbejde«s Bestyrelse nok kunde lade Kommunen have lidt Ro. Taleren anbefalede at nøjes med at bevilge 500 Kr.; det var i Grunden de 400 Kr. for meget.

C h r i s t e n s e n kunde i Henhold til sine tidligere Udtalelser om »Dansk Arbejde« ikke være med til at bevilge noget Tilskud, og det saa meget mindre, som Udvalget for Belysningsvæsenet havde stillet sig meget velvilligt overfor »Den danske Uge« ved at bevilge Stikledning til Venne-lyst.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede overfor Hr. P. Jensen, at han syntes, Sagen var for god til at gøre Grin med. Det glædede ham, at Udvalget

for Belysningsvæsenet havde stillet sig velvilligt overfor »Den danske Uge«. At byde 500 Kr. kunde man ikke være bekendt.

J a k o b J e n s e n syntes, man skulde bevilge de 2000 Kr.

M ø l l e r anbefalede at gaa en Mellemvej ved at give 1000 Kr. Den Velvillie, som Belysningsudvalget og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse havde vist Sagen, var sikkert 1000 Kr. værd.

P. J e n s e n saa ingen Anledning til at yde mere end 500 Kr., og saa burde Byraadet endda have Lov til at vælge en Mand til at se den hele Histories Regnskab efter. Taleren troede, at Byraadet var vel let til at efterkomme de Forlangender, der stilledes fra Kreti og Pleti.

M i k a e l J o h a n s e n maatte meget beklage, at Haandværkernes Repræsentant i Byraadet modarbejdede Sagen. Det var rigtigt, at Byraadet gav et stort Tilskud til Landsudstillingen, men denne havde ogsaa medført stor indirekte Fordel for Byen.

P. J e n s e n ansaa det for muligt, at Landsudstillingen havde bragt noget godt med sig, men Forsørgelsesvæsenet havde den dog ikke gavnet.

S a m u e l s e n kunde slutte sig til Hr. Møllers Forslag om at bevilge 1000 Kr.

1000 Kr. bevilgedes.

30. Indstilling fra Brandkommissionen om **Bevilling af 4500 Kr. til Anskaffelse af et nyt Batteri til Automobilstigen** samt 800 Kr. aarlig i 5 Aar til Vedligeholdelse og Revision af Batteriet.

S i m o n s e n beklagede, at Brandkommissionen var blevet nødt til at fremsende den foreliggende Indstilling. Man havde engang faaet den elektriske Bil, og man havde ikke Raad til

at kassere den, men Forholdet var, at den elektriske Drivkraft sikkert ingen Fremtid havde for sig til Biler. Man havde tænkt sig, at man kunde have faaet en Ordning med den Fabrik i Nürnberg, der havde leveret Bilen, men Fabriken var gaaet fallit. Taleren havde anset det for heldigst at søge Bilen omdannet, saaledet at den fik en Benzinmotor til Drivkraft, men det var ikke trods Løfte muligt at faa Trige i Odense, til hvem man havde henvendt sig herom, til at fremsende Forslag. Antagelig vilde Udgiften ved en saadan Omdannelse koste 8—10000 Kr. Under disse Forhold var der intet andet at gøre end at søge at faa Bilen saaledes i Stand igen, at den kunde køre, hvad den for Tiden ikke kunde. Batterierne var for svage og skulde helt fornyes. Udgiften vilde som nævnt i Indstillingen blive 4500 Kr. foruden 4000 Kr. fordelt paa 5 Aar. Man vilde saa ved denne Foranstaltning have Garanti for, at Bilen kunde benyttes i dette Tidsrum. Hvis det kunde lade sig gøre, vilde Taleren anbefale at faa Bilen omdannet til at drives ved en Benzinmotor, men dette kunde man næppe afvente, hvis Brandvæsenet skulde kunne siges at være i forsvarlig Stand. Hele Historien var meget beklagelig, og det saa meget mere som man til næste Aar kunde vente at faa endnu en Udgift til 2 ny Motorer paa Forhjulene.

M o u s t e n troede det klogest at faa Bilen lavet om til Benzindrivkraft.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at det vilde tage meget lang Tid at faa Bilen lavet om, og at alle sagkyndige fraraadede at gaa den Vej. Han anbefalede Indstillingen.

M o u s t e n kunde ikke gaa med til at ofre 8000 Kr. til noget, der efter al Sandsynlighed ikke vilde være noget værd.

P. J e n s e n ansaa det for heldigst at bygge Bilen om, saaledes at den virkelig blev til at bruge.

S i m o n s e n var glad ved Tilslutningen til sit oprindelige Standpunkt, som han beklagelsesvis ikke havde kunnet føre igennem, fordi Kommissionen var blevet bange for at udsætte Sagen længere. Skulde det foreliggende Forslag ikke blive vedtaget, maatte Byraadet bære Ansvaret.

S a m u e l s e n fandt det bedre at ofre 10000 Kr. til noget, der virkelig kunde bruges, end 8000 Kr. til noget, man ikke vidste hvad var. Sagen var vel ikke mere paatrængende, end at den kunde udsættes i 8 Dage, saa man kunde faa Klarhed over, hvad en Omlavning virkelig vilde koste.

P. J e n s e n sluttede sig til Forslaget om at udsætte Sagen i 8 Dage.

C h r i s t e n s e n troede, at naar der intet Forslag var fra Kommissionen om at omdanne Bilen, var det, fordi denne ikke egnede sig til Installation af Benzinmotor. Man kunde derfor lige saa godt straks slutte sig til Indstillingen, da en Udsættelse saaledes ikke vilde gøre Sagen bedre.

M i k a e l J o h a n s e n oplyste, at det ikke havde været muligt at faa Tilbud frem paa, hvad en Omdannelse vilde koste. Det syntes deraf at fremgaa, at en Omdannelse ikke med Fordel kunde foretages.

S i m o n s e n ansaa Bilen for sikret til Brug i 5 Aar ved at iværksætte den foreslaaede Foranstaltning. Taleren havde faaet den Opfattelse, at Trige i Odense ikke vilde have med Bilens Omdannelse at gøre.

J a k o b J e n s e n henstillede at bevilge de 4500 Kr., saaledes at Summen blev taget af Kassebeholdningen og overført paa næste Aars Budget. Samtidig henstillede han til Kommissionen, naar

det ny Batteri var kommet, at undersøge, om det overhovedet kunde lade sig gøre at faa Bilen ombygget til Benzinmotordrivkraft.

M o u s t e n mente, at Sagen vel kunde vente, til man fik at vide, om Bilen kunde bygges om.

Indstillingen vedtoges saaledes, at Beløbet, 4500 Kr., overføres paa næste Aars Budget.

